

Kapittel 14

14.1.1

Hvor bor du?

Det er onsdag morgen, og på norskkurset har de akkurat lest et nytt kapittel. Kapittelet handler om hvor man bor og hva slags boforhold man har.

«Hvor bor du nå?» spør læreren. «Bor du i et hus eller en leilighet? Eier du, eller leier du?»

Nikolay, en av guttene i klassen, trykker på knappen for å svare. «Her i Norge deler jeg leilighet med et par venner av meg. Vi bor i ei blokk, og leiligheta ligger i fjerde etasje uten heis. Det er ganske slitsomt, men det er billig.»

Egentlig er Nikolay fra Bulgaria, men han har bodd i Spania i mange år, og derfor snakker han også spansk. Men nå jobber han som taxisjåfør i Ålesund, og derfor må han lære mer norsk.

«Hvordan bodde du i Spania?» spør læreren.

«Jeg bodde i Barcelona, kona og jeg. Vi hadde en leilighet i ei blokk. Hun bor fortsatt der. Men når jeg tjener nok penger til at jeg kan forsørge henne, kommer hun hit.»

«Har hun jobb, eller er hun arbeidsledig?» spør læreren.

«Hun jobber som baker. Egentlig er hun konditor, men takket ja til denne jobben, bare for å ha en jobb. Konditoriet hun jobbet på gikk konkurs på grunn av den økonomiske krisa. Etterpå gikk hun lenge arbeidsledig. Derfor bestemte vi oss for å dra til et annet land hvor vi kunne få jobb.»

«Hvor i Bulgaria kommer du fra, og hvordan bodde du der?» spør Maria.

«Vi bodde på landet, ikke så langt utenfor Sofia, hovedstaden i Bulgaria. Da vi giftet oss bodde vi i et hus som faren min og jeg bygde. Det var en stor enebolig, med fire soverom, to bad, stor stue og fint kjøkken. Men jeg fikk ikke jobb, og vi tjente ikke nok på gårdsbruket til å kunne leve av det. Derfor dro vi til Spania, og faren min leier ut huset som vi bodde i, for å klare seg økonomisk.»

«Hvordan bodde du i Portugal, Maria?» spør læreren.

«Foreldrene mine bor i en liten landsby. Der har de et rekkehus. Mormor og morfar bor i samme gate. Rekkehusene i gata er så lange at de dekker et helt kvartal.»

«Sånn er det mange steder i Spania også,» sier Pablo. «Foreldrene mine bor også i et sånt langt rekkehus. Farmor og farfar har hus på det samme kvartalet som oss. Det har den ene onkelen min også. Men i Norge er det vel ikke så vanlig at familie bor så nær hverandre?»

«Nei,» svarer læreren. «Norge er et langt og smalt land. Ofte må folk flytte langt hjemmefra for å gå på skole eller universitet. Da er det ofte vanlig at de søker jobb på det samme stedet som de har studert på. Eller så flytter de ganske enkelt dit det er ledig jobb å få. Og det er jo det samme som dere har gjort nå. Dere er alle langt hjemmefra.»

14.1.2

Translation:

Where do you live?

It is Wednesday morning, and in the Norwegian class they have just read a new chapter. The chapter is about where one lives and what kind of living conditions one have.

"Where do you live now?" asks the teacher. "Do you live in a house or an apartment? Do you own or rent? "

Nikolay, one of the boys in the class, presses the button to reply. "Here in Norway, I share an apartment with a few friends of mine. We live in a block of flats, and the apartment is on the fourth floor without an elevator. It's quite tiring, but it's cheap."

In reality Nikolay is from Bulgaria, but he has lived in Spain for many years, and therefore he too speaks Spanish. But now he works as a taxi driver in Ålesund, and therefore he has to learn more Norwegian.

"How did you live in Spain?" asks the teacher.

"I lived in Barcelona, my wife and I. We had an apartment in a block of flats. She still lives there. But when I earn enough money to support her, she will come here. "

"Does she have a job or is she unemployed?" the teacher asks.

"She works as a baker. Actually, she is a confectioner, but said yes to this job, just to have work. The confectioner's she worked at went bankrupt because of the economic crisis. Afterwards she was unemployed for a long time. Therefore, we decided to go to another country where we could get a job. "

"Where in Bulgaria are you from, and how did you live there?" asks Maria.

"We lived in the countryside, not far from Sofia, the capital of Bulgaria. When we got married we lived in a house that my father and I built. It was a large detached house, with four bedrooms, two bathrooms, large living room and nice kitchen. But I did not get a job, and we did not earn enough money on the farm to live off of it. That's why we went to Spain, and my father rented out the house we lived in, to manage financially."

"How did you live in Portugal, Maria?" asks the teacher.

"My parents live in a small village. There they have a row house. Grandmother and grandfather live on the same street. The row houses in the street are so long that they cover an entire block."

"There are many places like that in Spain as well," says Pablo. "My parents also live in such a long row house. Grandmother and grandfather have a house on the same block as us. One of my uncles too. But in Norway is it not so common for families to live so close?"

"No," the teacher answers. "Norway is a long and narrow country. Often people have to move far from home to go to school or to university. It is often commonplace that they apply for a job at the same place they have studied. Or, they simply move where they get work. And that's the same as you've done now. You are all far from home."

14.1.3

New words:

akkurat = just, exactly

arbeidsledig = unemployed

bad (n) = bathroom

baker (n) = baker

blokk (m/f) = block of flats, apartment house

boforhold (n) = living conditions

å bygge = to build; å bygge, bygger, bygget, har bygget

å dekke = to cover

den ene = one of, the one

å eie = to own; å eie, eier, eide, har eid

enebolig (m) = detached house, house for one family, not connected to another house

etasje (m) = floor, story

å flytte = move; å flytte, flytter, flyttet, har flyttet

å forsørge = provide for; å forsørge, forsørger, forsørget, har forsørget

ganske = quite

gate (m/f) = street

å gifte seg = to get married; å gifte seg, gifter seg, giftet seg, har giftet seg

gårdsbruk (n) = farm

å handle om = about, regarding; conjugated like å handle: å handle, handler, handlet, har handlet

heis (m) = elevator, lift

hjemmefra = from home

hovedstand (m) = capital (city)

hva slags = what kind

kjøkken (n) = kitchen

å klare seg = to manage

knapp (m) = button

konditor (m) = confectioner

krise (m/f) = crisis

kvartal (n) = block, quarter

land (n) = country

landsby (n) = village

langt = far

ledig = free, available

å leie = to rent (e.g. you rent a room from someone else and pay them for it);

å leie, leier, leide, har leid

å leie ut = rent out, let (e.g. you rent out a room, you get paid)

leilighet (m/f) = apartment

å leve = to live (be alive); å leve, lever, levde, har levd

å leve av = to live off of, conjugated the same way as å leve

nær = close

på landet = in the countryside

rekkehus (n) = row house, townhouse, undetached house (many houses connected in a row)

samme = the same

skole (m/f) = school

slitsomt = exhausting

This lesson was made by www.crazylemontree.com

smalt = narrow

soverom (n) = bedroom

sted (m) = place

stue (m/f) = lounge, livingroom

å søke = to apply for, search; å søke, søker, søkte, har søkt

taxisjåfør (m) = taxi driver

å tjene = to earn, make money; å tjene, tjener, tjente, har tjent

å trykke = push, press, print; å trykke, trykker, trykte, har trykket

utenfor = outside

økonomisk = financially

14.1.4

Questions to the text:

1. Hvilken dag er det?
2. Hvor er de?
3. Hva har de akkurat gjort?
4. Hva snakker de om?
5. Hvem er Nikolay?
6. Hvor kommer han fra?
7. Hvor bodde han i hjemlandet?
8. Hvor bodde han før han flyttet til Norge?
9. Hva jobber han som i Norge?
10. Hva slags hus bor familien til Pablo i?

14.1.5

Translations to questions:

1. What day is it?
2. Where are they?
3. What have they just done?
4. What are they talking about?
5. Who is Nikolay?
6. Where does he come from?
7. Where did he live in his home country?
8. Where did he live before moving to Norway?
9. What does he work as in Norway?
10. What kind of house does Pablo's family live in?

14.1.6

Answers to questions:

1. Det er onsdag.
2. De er i klassen.
3. De har akkurat lest et nytt kapittel.
4. De snakker om boforhold i Norge.

5. Nikolay er en av guttene i klassen.
6. Han kommer fra Bulgaria.
7. Han bodde i en enebolig på en gård utenfor Sofia.
8. Før han kom til Norge, bodde han i Spania.
9. Han jobber som taxisjåfør.
10. De bor i rekkehus.

14.1.7

Translation to the answers:

1. It's Wednesday.
2. They are in class.
3. They have just read a new chapter.
4. They talk about living conditions in Norway.
5. Nikolay is one of the boys in class.
6. He is from Bulgaria.
7. He lived in a detached house on a farm, outside of Sofia.
8. Before he came to Norway, he lived in Spain.
9. He works as a taxi driver.
10. They live in a row house (townhouse).

14.2.1

Hvordan er leiligheten din møblert?

«Leier dere møblert, eller måtte dere skaffe møblene selv?» spør læreren.

«Den leiligheten vi leier,» svarer Nikolay, «var møblert. Det var til og med tallerkener i skapet og bestikk i skuffen. Det eneste vi måtte ha selv, var sengetøy og håndklær.»

«Der jeg bor, betaler jeg ikke selv,» forteller Maria. «Det er jobben som betaler. Og der er det til og med sengetøy og håndklær. Det jeg trenger der, er personlige eiendeler.»

«Å, du er heldig,» sier Pablo. «Der jeg bor, var det ingenting da jeg flyttet inn. Men en venn av meg viste meg hvordan jeg kunne få tak i møbler og andre ting jeg trengte. Det er en nettside hvor man kan få mange ting gratis, eller så betaler man veldig lite. Og så har jeg vært på loppemarked og i bruktbuikker og funnet mye annet som jeg trengte.»

«Det er utrolig hva man finner på FINN,» sier læreren. «Og det er bra å høre at du fikk hjelp til å skaffe ting.»

Pablo ler litt. «Det var en av dine tidligere elever som hjalp meg. Han sa at det var du som hadde fortalt ham hvordan han kunne få tak i ting gratis eller billig.»

Nå er det lærerens tur til å le. «Ja, det har jeg fortalt til mange.»

«Kjøper du brukt? Mener du at du har andres gamle møbler?» spør Alicia, med en litt negativ tone i stemmen.

«Ja, det har jeg. Det er ikke noe problem. Du aner ikke hvor mange pene, brukte ting man kan få gratis, eller veldig billig. Tingene er hele og rene, og mange ganger kan du nesten ikke se at de er

brukt.» Pablo føler at han må forsvare seg litt, for der han kommer fra, er det ikke vanlig å kjøpe brukt.

«For det første kan man spare mange penger på denne måten. Og for det andre er det bra for miljøet. Man bruker ting om igjen, slik at man ikke hele tiden må produsere nytt,» sier læreren.

«Jeg forstår det,» sier Maria. «Men vil ikke folk se på oss som rare og fattige om vi gjør sånt?»

«Jeg gjør det hele tiden,» svarer læreren. «Jeg kjøper mye av klærne mine på bruktbutikk også. Ofte er det helt nytt og lappen fra butikken er ikke tatt av en gang. Jeg betalte for eksempel 89 kroner for en dongeribukse som kostet 2500 kroner i butikken. Og så kjøpte jeg en skinnjakke som jeg betalte 500 kroner for. Ny kostet den nesten 5000. Og man kan ikke se at den er brukt.»

«Wow,» sier Alicia. «Du må vise meg hvor jeg kan få kjøpt billige, brukte klær.»

14.2.2

Translation:

How is your apartment furnished?

"Do you rent furnished or did you have to get the furniture yourself?" the teacher asks.

"The apartment we rent," replies Nikolay, "was furnished. There were even plates in the cupboard and cutlery in the drawer. All we had to get was bedlinen and towels. "

"Where I live, I don't pay myself," says Maria. "It's the company that pays. And there are even bedlinen and towels. All I need there is personal belongings. "

"Oh, you're lucky," says Pablo. "Where I live, there was nothing when I moved in. But a friend of mine showed me how to get furniture and other things I needed. There is a website where you can get many things for free, or you pay very little. And then I've been to flea markets and in second hand stores and found much else that I needed. "

"It's amazing what you'll find at FINN," says the teacher. "And it's good to hear that you got help to get things."

Pablo laughs a little. "It was one of your former students who helped me. He said it was you who had told him how he could get things for free or cheap. "

Now it's the teacher's turn to laugh. "Yes, I have told many."

"Do you really buy used stuff? Do you really have someone else's old furniture?" Alicia asks, with a slightly negative tone to her voice.

"Yes I have. That is not a problem. You have no idea how many nice things you can get for free or very cheap. The things are undamaged and clean. and often you can hardly see they have been used." Pablo feels he must defend himself a little, because where he is from, it's not common to buy secondhand.

"First of all, you can save a lot of money this way. And secondly, it's good for the environment. You use things again so that they won't have to produce new stuff all the time, "says the teacher.

"I understand that," says Maria. "But won't people see us as weird and poor if we do that?"

This lesson was made by www.crazylemontree.com

"I do it all the time," the teacher answers. "I buy a lot of my clothes in secondhand stores as well. Often it's brand new and the patch from the store has not even been taken off. For example, I paid 89 kroner for a pair of jeans that cost 2500 kroner in the store. And then I bought a leather jacket that I paid 500 kroner for. New it cost almost 5000. And you can't see it's been used. "

"Wow," says Alicia. "You must show me where I can buy cheap, secondhand clothes."

14.2.3

New words:

bestikk = cutlery

å betale = to pay = å betale, betaler, betalte, har betalt

å bo = live (e.g. in a house); å bo, bor, bodde, har bodd

brukt = used, secondhand

bruktbutikk (m) = secondhand store

dongeribukse (m/f) = denims, jeans

fattig = poor

FINN = www.finn.no; page where you can buy, sell or rent just about anything legal

å flytte = to move; å flytte, flytter, flyttet, har flyttet

å flytte inn = to move in; conjugated like *å flytte*

for eksempel (f.eks) = for example (e.g.)

å forsvare = defend; å forsvare, forsvarer, forsvarte, har forsvart

å fortelle = to tell; å fortelle, forteller, fortalte, har fortalt

å føle = to feel, sense; å føle, føler, følte, har følt

gammel = old; gamle (sing. def./pl.)

å gjøre = to do; å gjøre, gjør, gjorde, har gjort

å ha = to have; å ha, har, hadde, har hatt

hel = whole

håndkle (n) = towel

ingenting = nothing

å kjøpe, to buy; å kjøpe, kjøper, kjøpte, har kjøpt

å koste = to cost; å koste, koster, kostet, har kostet

lapp (m) = note, sticker, piece of paper, also: drivers license

å le = to laugh; å le, ler, lo, har ledd

loppemarked (n) = flea market

miljø (m) = environment

møbel (n) = furniture

å møblere = furnish; å møblere, møblerer, møblerte, har møblert

møblert = furnished

måte (m) = manner, way

negativ = negative

nettside (m/f) = web page

pen = nice, good looking

personlige eiendeler = personal belongings

problem (n) = problem

å produsere = produce; å produsere, produserer, produserte, har produsert

å den måten = that way, in that manner

rar = strange

This lesson was made by www.crazylemontree.com

ren = clean

å se = see, look, watch; å se, ser, så, har sett

sengetøy (n) = bedclothes; bedlinen

å si = say; å si, sier, sa, har sagt

å skaffe = provide, get hold of; å skaffe, skaffer, skaffet, har skaffet

skinnjakke (m/f) = leather jacket

skuff (m) = drawer

å spare = to save; å spare, sparer, sparte, har spart

å spørre = to ask; å spørre, spør, spurte, har spurt

å svare = to reply, answer; å svare, svarer, svarte, har svart

å ta = to take; å ta, tar, tok, har tatt

å ta av = to take off, remove

tallerken (m) = plate

tidligere = former, earlier

tone (m) = tone

å trenge = to need; å trene, trenger, trengte, har trengt

tur (m) = turn; din tur = your turn

å vise = to show; å vise, viser, viste, har vist

å være = to be; å være, er, var, har vært

14.3.1

Er det dyrt å bo i Norge?

«Jeg synes det er dyrt å bo i Norge,» sier Ander, og flere av de andre er enige.

«Hvis du sammenligner med prisene i Spania eller andre land sør i Europa, så er det dyrt,» sier læreren. «Men dere bør tenke på at lønningene i Norge er mye høyere. Og hvis du sammenligner lønningene i Norge med hvordan det er for eksempel i Spania, er det plutselig ikke så dyrt. Dessuten er det ting som er både billigere og bedre i Norge enn i Spania.»

«Hva da, for eksempel?» vil Maria vite.

«Internett er som regel bedre og billigere i Norge. Bensinprisene er de samme. Men hvis man tenker på at man tjener mye mer i Norge, blir det billigere. Dessuten er strøm mye billigere her enn der,» sier læreren.

«Det er sant,» sier Nikolay. «Men jeg er overrasket over hvor dårlig internett er i Spania i forhold til i Øst-Europa. Der har vi like gode internettlinjer som i Norge. Kanskje bedre.»

«Ja, jeg har hørt det,» sier læreren. «Det synes jeg er litt pussig. Men sånn er det.»

«Sigaretter og alkohol er dyrt i Norge,» sier Ana. Det koster jo mer enn dobbelt så mye som i Spania.

«Ja, men så tjener du mer enn dobbelt så mye i Norge, så da er prisene ikke så høye likevel. Dessuten er verken sigaretter eller alkohol sunt for deg,» svarer læreren, og alle må le.

«Det er sant,» sier Ana, «men jeg synes likevel at det er dyrt.»

«Og så må man betale for å gå til lege i Norge.» Denne gangen er det Pablo som bidrar til samtalen.

This lesson was made by www.crazylemontree.com

«Ja, det stemmer,» svarer læreren, «man betaler en egenandel. Men man betaler ikke mer enn 2205 kroner per år. Det var iallfall prisen i 2017. Dessuten er det gratis for barn under 16 år, for gravide og for noen andre.»

«I Spania er det gratis,» sier Alicia.

«Ja, det er det,» sier Ana, «og det burde det være i Norge også.»

«Ja, det burde det være,» sier læreren seg enig, «men sånn er det ikke. Og det er ikke så veldig dyrt egentlig.»

14.3.2

Translation:

Is it expensive to live in Norway?

"I think it's expensive to live in Norway," says Ander, and several of the others agree.

"If you compare with prices in Spain or other countries in southern Europe, it's expensive," says the teacher. "But you should think of the fact that wages in Norway are much higher. And if you compare wages in Norway with what it's like in Spain for example, it's suddenly not that expensive. Besides, there are things that are both cheaper and better in Norway than in Spain. "

"Like what, for example?" Maria wants to know.

"The Internet is usually better and cheaper in Norway. Petrol prices are the same. But if you think of the fact that you earn much more in Norway, it's cheaper. Besides, electricity is much cheaper here than there," the teacher says.

"That's true," says Nikolay. "But I am surprised at the poor internet quality in Spain, compared to Eastern Europe. There we have just as good internet lines as in Norway. Perhaps even better. "

"Yes, I've heard that," says the teacher. "I think that's a bit strange. But that's how it is."

"Cigarettes and alcohol are expensive in Norway," says Ana. It costs more than twice as much as in Spain.

"Yes, but you earn more than twice as much in Norway, so prices are not that high anyway. Furthermore, neither cigarettes nor alcohol is healthy for you," the teacher answers, and everyone has to laugh.

"It's true," says Ana, "but I still think it's expensive."

"And then you have to pay to go to a doctor in Norway." This time, it's Pablo who contributes to the conversation.

"Yes, that's right," replies the teacher, "you pay a deductible. But you do not pay more than 2205 kroner a year. At least that's what it cost in 2017. Besides, it is free for children under the age of 16, for pregnant women and for some others. "

"In Spain it's free," says Alicia.

"Yes, that's right," says Ana, "and it should be in Norway too."

"Yes, it should," the teacher agrees, "but it is not. And it's not very expensive really. "

14.3.3

New words:

alkohol (m) = alcohol

alle = everyone

bensin (m) = petrol, gas

å bidra = to contribute; å bidra, bidrar, bidro, har bidratt

det stemmer = that is correct

dobbelt = double

egenandel (m) = deductible, own risk, something you have to pay yourself

lege (m) = doctor, physician

linje (m/f) = line

overrasket = surprised

pris (m) = price

pussig = odd, strange, quaint

å sammenligne = to compare; å sammenligne, sammenligner, sammenlignet, har sammenlignet

samtale (m) = conversations

sigarett (m) = cigarette

som regel = as a rule, normally, generally

å stemme = to be correct; also: to vote, to voice, to tune; å stemme, stemmer, stemte, har stemt

strøm (m) = electricity

sunt = healthy

å synes = to think, to mean (when you know enough facts to form an opinion)

verken ... eller ... = neither ... nor...

14.3.4

Både ... og

Både Nikolay og jeg har bodd i Spania.	Both Nikolay and I have lived in Spain.
Det har du sagt både en og to ganger.	You have said that both once and twice.
Du bør ta på deg både lue og votter.	You should put on both wool hat and mittens.
Jeg kjøpte både gulrøtter og kålrot.	I bought both carrots and rutabaga.
Han snakker både engelsk og polsk.	He speaks both English and Polish.
Vi spiser både kjøtt og fisk.	We eat both meat and fish.
Hun har både hund og katt.	She has both dog and cat.
De har hytte både på fjellet og ved sjøen.	They have a cabin both in the mountains and by the sea.

14.3.5

Verken ... eller...

Verken Katrine eller Lena har begynt på skolen ennå.	Neither Katrine nor Lena have begun school yet.
Jeg har verken bil eller sykkel.	I do not have neither a car nor a bike.
Han har vært verken i Thailand eller Kina.	He has been neither in Thailand nor China.
Vi har verken katt eller hund.	We do neither have a cat nor dog.
De har verken båt eller hytte.	They have neither boat nor cabin.
Hun spiser verken kjøtt eller fisk.	She neither eats meat nor fish.
Lars snakker verken spansk eller fransk.	Lars speaks neither Spanish nor French.
Jeg kjøpte verken sjokolade eller brus.	I neither bought chocolate nor soda.

14.3.6

liten, lita, lite, små

Hun har en liten katt.	She has a small cat.
Jeg ser en liten gutt som spiller fotball.	I see a little boy playing soccer.
Skal vi ta en liten pause?	Shall we take a short break?
Rolf kjøpte en liten bil.	Rolf bought a small car.
Rune har ei lita datter.	Rune has a little daughter.
Det er ei lita høne ute på tunet.	There is a little hen in the yard.
Du kan pakke den inn i ei lita eske.	You can wrap it in a small box.
De bor i ei lita hytte.	They live in a small cabin.
Et lite barn leker på stranda.	A little child plays on the beach.
Kan du vente et lite øyeblikk?	Can you wait a little while?
Kan jeg stille deg et lite spørsmål?	Can I ask you a little question?
De bor i et lite hus.	They live in a small house.
Hun har veldig små sko.	She has very small shoes.
De har flere små griser som kjæledyr.	They have several small pigs as pets.
Vi hadde hund da vi var små.	We had a dog when we were small.
Vi har tre små oppgaver i lekse.	We have three small exercises as homework.